

Vejledning om indefrysning

Vejledning om indefrysning

1. Indledning	5
1.1 Forkortelser	6
1.2 Hvad er sanktioner	6
1.3 Indefrysning	6
1.4 Sanktioner mod terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben	7
1.5 Sanktioner mod tredjelande	7
1.6 Tematiske EU-sanktioner	7
2. Begreber	8
2.1 Tredjelande	8
2.2 Pengepengemidler	8
2.3 Økonomiske ressourcer	8
2.4 Indefrysning af pengepengemidler	8
2.5 Indefrysning af økonomiske ressourcer	8
2.6 Sanktionskomitéer	8
2.7 Navnesammenfald	9
2.8 Identitetssammenfald	9
2.9 Indirekte tilrådighedsstillelse	8
2.10 De-listing	9
3. Navnesammenfald	9
3.1 Navnesammenfald vedr. EU's sanktioner mod terrorisme samt Iran og Nordkorea	9
3.2 Navnesammenfald vedr. EU's sanktioner mod tredjelande	10
3.3 Navnesammenfald med FN's indefrysningslister vedr. terrorisme samt Iran og Nordkorea	9
3.4 Navnesammenfald med FN's indefrysningslister vedr. tredjelande	9
3.5 Underretning af Hvidvasksekretariatet i SØIK i øvrigt	11
4. Opfølgning på identitetssammenfald	12
5. Indefrysning	12

5.1	Hvem foretager indefrysning	12
5.2	Indberetning af oplysninger om indefrysning iht. EU-forordningerne og FN's indefrysningslister	12
5.3	Krav i forbindelse med indefrysning	12
5.4	Tilskrivning af renter o.l. til indefrosne konti	12
5.5	Konsekvens af indefrysning	13
6.	Frigivelse af indefrosne midler	13
7.	Anmodning om frigivelse af indefrosne pengepengemidler m.v.	13
7.1	Hvem kan ansøge om frigivelse?	13
7.2	Hvad skal en ansøgning indeholde?	14
7.3	Sagsbehandling	14
8.	Klageadgang og domstolsprøvelse	15
8.1	Afslag på ansøgning om frigivelse af indefrosne pengepengemidler m.v.	15
8.2	Klage over indefrysning foretaget iht. en EU-forordning	15
8.3	Klage over indefrysning iht. en FN-indefrysningsliste	15
9.	Ophævelse af indefrysning.....	16
10.	Indberetningspligt	16
11.	De-listing.....	16
11.1	EU-procedure	16
11.2	FN-procedure	17
11.3	Generelt vedr. EU-proceduren om klageadgang	18
12.	Straf for overtrædelse af sanktioner	18
12.1	Straffelovens § 110 c:	18
13.	Nyttige links	18
13.1	EU-Tidende	18
13.2	EU's database over personer og enheder omfattet af indefrysning	19
13.3	EUR-Lex	17
13.4	FN's konsoliderede indefrysningsliste	17

14. Kontakt.....	19
14.1 Indefrysning af pengepengemidler og økonomiske ressourcer samt klageadgang	19
14.2 Navnesammenfald vedr. EU's terrorlister, FN's terrorindefrysningsslister, masseødelæggelsesvåben (Iran og Nordkorea) og terrorfinansiering	20
14.3 Domstolsprøvelse og De-listing	20

1. Indledning

Formålet med denne vejledning er at vejlede virksomheder, personer og myndigheder i Danmark om reglerne om indefrysning. Vejledningen retter sig primært mod de personer, virksomheder og myndigheder, som foretager indefrysning af pengepengemidler og økonomiske ressourcer samt mod de personer og virksomheder, som bliver omfattet af indefrysning. Vejledningen belyser de pligter og rettigheder, som følger af indefrysning.

Flere myndigheder i Danmark indgår i samarbejdet om indefrysning, hvorfor Justitsministeriet og Udenrigsministeriet har bidraget til vejledningen.

Erhvervsstyrelsen

1.1 Forkortelser

Styrelsen:	Erhvervsstyrelsen.
Hvidvasksekretariatet i SØIK:	Hvidvasksekretariatet i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK). Hvidvasksekretariatet er Danmarks finansielle efterretningssenhed (Financial Intelligence Unit, FIU).
Terrorlisterne:	Bilag med navne på personer, enheder og grupper, hvis pengepenge midler og økonomiske ressourcer skal indefrys. Bilagene er knyttet til EU's forordninger om bekæmpelse af terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben.
Navnelister:	Bilag med navne på personer, enheder, grupper, organisationer m.v., hvis pengepenge midler og økonomiske ressourcer skal indefrys. Bilagene er knyttet til de EU's forordninger, der ikke vedrører terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben.
FN's indefrysningsslister:	Bilag med navne på personer, enheder, grupper, organisationer m.v., hvis pengemidler og økonomiske ressourcer skal indefrys. Bilagene er knyttet til FN's Sikkerhedsråds resolutioner om bekæmpelse af terrorisme, finansiering af masseødelæggelsesvåben og sanktioner mod tredjelande.
Den udpegede /designerede:	Person eller enhed udpeget af FN eller EU, hvis pengepenge midler og økonomiske ressourcer skal indefrys.

1.2 Hvad er sanktioner?

Sanktioner er restriktive foranstaltninger vedtaget af FN og/eller EU mod lande og/eller personer, grupper, juridiske enheder, organer o.l. Sanktionernes omfang varierer, men omfatter oftest våbenembargo, indrejseforbud samt indefrysninger af pengepenge midler og økonomiske ressourcer. I nogle tilfælde kan sanktioner også indebære bl.a. forbud mod import og eksport af andre produkter end våben, fx dual-use produkter, forbud mod investeringer og forbud mod lån og kreditter.

Denne vejledning omhandler udelukkende indefrysning af pengepenge midler og økonomiske ressourcer.

1.3 Indefrysning

Indefrysning er en del af de finansielle sanktioner og betyder, at alle pengepenge midler og økonomiske ressourcer, der ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller enheder, som er omfattet af restriktionerne, ikke længere må være til fri rådighed for disse. Indefrysning indebærer desuden, at der hverken direkte eller indirekte må stilles pengemidler eller økonomiske ressourcer til rådighed for de omfattede personer og enheder. Der må heller ikke leveres finansielle tjenesteydelser til de pågældende personer eller enheder.

1.4 Sanktioner mod terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben

EU har vedtaget en række forordninger om sanktioner mod terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben (jf. sanktionerne mod Iran og Nordkorea), som indeholder krav om indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører personer og organisationer opført i bilag (terrorlister) til forordningerne. Terrorlisterne opdateres løbende og ofte.

Et samlet overblik over EU's sanktioner mod terrorisme, Iran og Nordkorea kan ses på EU's landekort "EU Sanctions Map" på EU's hjemmeside:

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

1.5 Sanktioner mod tredjelande

Sanktioner mod tredjelande omfatter alle øvrige sanktioner rettet mod lande uden for EU, som ikke omhandler terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben. Det gælder fx sanktionerne mod Libyen, Rusland, Syrien, Zimbabwe, Venezuela etc. Disse sanktioner indeholder også krav om indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører personer, enheder og organisationer opført i bilag (navnebilag) til forordningerne.

En fuldstændig oversigt over gældende sanktioner kan ses på EU's landekort over sanktioner "EU Sanctions Map":

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

Udenrigsministeriets hjemmeside indeholder også en liste over, hvilke lande som er omfattet af EU's sanktioner:

<https://um.dk/da/udenrigspolitik/folkeretten/sanktioner/gældende-sanktioner/>

1.6 Tematiske EU-sanktioner

Tematiske EU-sanktioner er derimod sanktioner, der retter sig mod områder af særlig bekymring. Det gælder for eksempel sanktionerne mod spredning og brug af kemiske våben og mod cyberangreb. Disse sanktioner indeholder også krav om indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer, som tilhører personer, enheder og organisationer opført i bilag (navnebilag) til forordningerne. Disse sanktioner behandles på samme måde som i punkt 3.2 *Navnesammenfald vedr. EU's sanktioner mod tredjelande*.

Et samlet overblik over EU's tematiske sanktioner kan ses på EU's landekort "EU Sanctions Map" på EU's hjemmeside:

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

Udenrigsministeriets hjemmeside indeholder også en liste over EU's tematiske sanktioner:

<https://um.dk/da/udenrigspolitik/folkeretten/sanktioner/gældende-sanktioner/>

2. Begreber

2.1 Tredjelande

Betegnelsen tredjelande anvendes om lande, som ikke er medlem af EU. Alle EU's forordninger om sanktioner retter sig mod tredjelande og personer og enheder med tilknytning til de pågældende tredjelande, dog med undtagelse af forordningerne om sanktioner mod terrorisme.

2.2 Pengemidler

Pengemidler defineres som: Finansielle aktiver og fordele af enhver art, herunder, men ikke begrænset til, kontante pengebeløb, checks, fordringer på penge, tratter, postanvisninger og andre betalingsinstrumenter; indestående i finansielle institutioner eller andre enheder, saldi på konti, tilgodehavender og tilgodehavendebeviser; offentligt og privat handlede værdipapirer og gældsbeviser, herunder aktier, certifikater som repræsenterer værdipapirer, obligationer, veksler, anvisninger, selskabsobligationer, afledningskontrakter, renter, udbytter eller andre indtægter eller værdier hidrørende fra aktiver, kreditter, modregningsrettigheder, garantier, opfyldelsesgarantier eller andre finansielle forpligtelser; remburser, konnossementer, løsøre pantebreve; dokumentation for en interesse i pengepengemidler eller finansielle ressourcer samt ethvert andet eksportfinansieringsinstrument.

2.3 Økonomiske ressourcer

Økonomiske ressourcer defineres som: Aktiver af enhver art, uanset om der er tale om materielle eller immaterielle aktiver, løsøre eller fast ejendom, som ikke er pengemidler, men som kan bruges til at erhverve pengemidler, varer eller tjenesteydelser.

2.4 Indefrysning af pengemidler

Indefrysning af pengemidler defineres som: Hindring af enhver form for flytning, overførsel, ændring og brug af, adgang til eller behandling af pengemidler, der ville resultere i en ændring af en hvilken som helst form med hensyn til omfang, beløb, anbringelsessted, ejerforhold, besiddelse, art og formål eller andre ændringer, som ville gøre det muligt at bruge de pågældende pengemidler, herunder porteføljevaltning.

2.5 Indefrysning af økonomiske ressourcer

Indefrysning af økonomiske ressourcer defineres som: Hindring af, at disse på nogen måde bruges til at opnå pengemidler, varer eller tjenesteydelser, herunder, men ikke kun, ved salg, leje eller pantsætning.

2.6 Sanktionskomitéer

I forbindelse med at FN's Sikkerhedsråd vedtager sanktioner i form af resolutioner mod et land, nedsætter Sikkerhedsrådet en Sanktionskomité, som skal overvåge og rapportere til Sikkerhedsrådet om status for implementering og overholdelse af de(n) pågældende resolution(er) samt eventuelt træffe beslutninger om designeringer og undtagelser. FN's Sanktionskomitéer bistås ofte af et ekspertpanel.

2.7 Navnesammenfald

Navnesammenfald betyder, at fx et pengeinstitut eller en virksomhed har konstateret, at en kundes navn helt eller delvist matcher et navn på terrorlisterne, navnelisterne til en af de øvrige sanktionsforordninger eller FN's indefrysningsslister. Navnesammenfald kan også forekomme i forhold til fx forretningsforbindelser, lejere o.l.

2.8 Identitetssammenfald

Identitetssammenfald betyder, at fx et pengeinstitut eller en virksomhed har konstateret, at en kundes, virksomheds, eller organisations navn og øvrige oplysninger om den pågældende 100 procent stemmer overens med et navn og øvrige oplysninger på terrorlisterne, navnelisterne til en af de øvrige sanktionsforordninger eller FN's indefrysningsslister.

2.9 Indirekte tilrådighedsstillelse

EU har vedtaget en vejledning om ejerskab og kontrol til brug for undersøgelsen af indirekte tilrådighedsstillelse for personer eller virksomheder, der er omfattet af indefrysning. Vejledningen kan derfor benyttes af virksomheder med henblik på at afdække, om den person eller virksomhed, der handles med, ejes eller kontrolleres af en person eller virksomhed, der er omfattet af indefrysning. EU's vejledning er tilgængelig på styrelsens hjemmeside:

https://eksportkontrol.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/eu-guidelines-indirekte_0.pdf

2.10 De-listing

De-listing betyder, at FN eller EU fjerner de(n) udpegede person(er) eller enhed(er) fra terror- og navnelisterne, hvis de ikke længere er omfattet af indefrysning. Dvs. at disse personer eller enheder ikke længere skal have indefrosset deres pengemidler og økonomiske ressourcer.

3. Navnesammenfald

3.1 Navnesammenfald vedr. EU's sanktioner mod terrorisme samt Iran og Nordkorea

I henhold til EU's forordningerne mod terrorisme samt Iran og Nordkorea i forbindelse med finansiering af masseødelæggelsesvåben har den person, virksomhed, myndighed eller organisation, som er i besiddelse af pengemidler eller økonomiske ressourcer med tilknytning til den person eller enhed, som giver anledning til navnesammenfald, mulighed for selv at foretage indefrysning af pengemidlerne eller de økonomiske ressourcer uden først at opnå myndighedernes tilladelse hertil. *Dette gælder dog ikke for de navne, der er anført i Rådets fælles holdning 2001/931/FUSP mod terrorisme, og som er markeret med en asterisk (*). I de tilfælde vurderer Hvidvasksekretariatet i SØIK, om der er grundlag for beslaglæggelse efter retsplejeloven kap. 74, §§ 801-807f.*

Hvis det vurderes, at kundeforholdet eller transaktionen relaterer sig til en person på listen, skal pengeinstituttet eller virksomheden omgående foretage indefrysning i overensstemmelse med forordningen og straks herefter underrette Erhvervsstyrelsen om indefrysningen.

Bliver der i forbindelse med et kundeforhold, en pengeoverførsel til eller fra udlandet e.l. konstateret navnesammenfald med navne opført på terrorlisterne, skal der – hvis der er tvivl om navnesammenfaldet – omgående rettes direkte henvendelse til Hvidvasksekretariatet i SØIK. Sekretariatet forsøger at afklare, om der reelt er identitet med navnet på den gældende liste. Hvidvasksekretariatet i SØIK vurderer i så fald, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse efter retsplejeloven kap. 74, §§ 801-807f. I overensstemmelse med hvidvasklovens § 26, stk. 4, kan transaktionen herefter kun finde sted, hvis sekretariatet vurderer, at der ikke er grundlag for at foretage beslaglæggelse.

Henvendelser om navnesammenfald til Hvidvasksekretariatet i SØIK skal ske som en forespørgsel (Incoming request, domestic, IRD) via goAML (<https://hvidvask.politi.dk/Home>) og samtidig på telefonnummer 4515 4710.

3.2 Navnesammenfald vedr. EU's sanktioner mod tredjelande

I henhold til forordningerne om sanktioner mod tredjelande har den person, virksomhed, myndighed eller organisation, som er i besiddelse af pengemidler eller økonomiske ressourcer med tilknytning til den person eller enhed, som giver anledning til navnesammenfald, mulighed for selv at foretage indefrysning af pengemidlerne eller de økonomiske ressourcer uden først at opnå myndighedernes tilladelse hertil. Der skal i disse tilfælde ikke foretages orientering af Hvidvasksekretariatet i SØIK.

Det påhviler personen, virksomheden, myndigheden eller organisationen selv at undersøge, om navnesammenfaldet også er et identitetssammenfald. I bekræftende fald skal der omgående ske indefrysning. Underretning om indefrysningen skal herefter straks ske til Erhvervsstyrelsen.

Underretning til Erhvervsstyrelsen skal sendes til e-mail eksportkontrol@erst.dk, alternativt via e-Boks til Erhvervsstyrelsen, att. Eksportkontrol.

3.3 Navnesammenfald med FN's indefrysningslister vedr. terrorisme samt Iran og Nordkorea

De virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvasklovens § 34a er forpligtet til uden ugrundet ophold at infryse midler, som ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller enheder, hvis navn er offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Forpligtelsen bortfalder, hvis den fysiske eller juridiske person, gruppe eller enhed fjernes fra hjemmesiden.

Erhvervsstyrelsen opdaterer straks sin hjemmeside i henhold til FN's opdateringer af indefrysningslisterne, jf.:

<https://eksportkontrol.erhvervsstyrelsen.dk/fns-indefrysningslister>

I henhold til FN's resolutioner mod terrorisme og finansiering af masseødelæggelsesvåben (jf. FN's resolutioner om Iran og Nordkorea) har den person, virksomhed, myndighed eller organisation, som er i besiddelse af pengemidler eller økonomiske ressourcer med tilknytning til den person eller enhed, som giver anledning til navnesammenfald, mulighed for selv at foretage indefrysning af pengemidlerne eller de økonomiske ressourcer uden først at opnå myndighedernes tilladelse hertil.

Hvis en person, virksomhed, myndighed eller organisation vurderer, at kundeforholdet eller transaktionen relaterer sig til et navn på FN's indefrysningsliste, skal vedkommende uden ugrundet ophold indefryse i overensstemmelse med resolutionen. Underretning om indefrysningen skal straks ske til Erhvervsstyrelsen.

Underretning til Erhvervsstyrelsen skal sendes til e-mail eksportkontrol@erst.dk, alternativt via e-Boks til Erhvervsstyrelsen, att. Eksportkontrol.

Bliver der i forbindelse med et kundeforhold, en pengeoverførsel til eller fra udlandet e.l. konstateret navnesammenfald med navne opført på FN's indefrysningslister, som knytter sig til FN's resolutioner om terrorisme samt om Iran og Nordkorea skal der – hvis der er tvivl om navnesammenfaldet under resolutionerne – omgående rettes direkte henvendelse til Hvidvasksekretariatet i SØIK. Hvidvasksekretariatet i SØIK vurderer i så fald, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse efter retsplejeloven kap. 74, §§ 801-807f. I overensstemmelse med hvidvasklovens § 26, stk. 4, kan transaktionen herefter kun finde sted, hvis sekretariatet vurderer, at der ikke er grundlag for at foretage beslaglæggelse.

Henvendelser om navnesammenfald til Hvidvasksekretariatet i SØIK skal ske som en forespørgsel (Incoming request, domestic, IRD) via goAML (<https://hvidvask.politi.dk/Home>) og samtidig på telefonnummer 4515 4710.

3.4 Navnesammenfald med FN's indefrysningslister vedr. tredjelande

I henhold til FN's resolutioner om sanktioner mod tredjelande har den person, virksomhed, myndighed eller organisation, som er i besiddelse af pengemidler eller økonomiske ressourcer med tilknytning til den person eller enhed, som giver anledning til navnesammenfald, mulighed for selv at indefryse pengemidlerne eller de økonomiske ressourcer uden først at opnå myndighedernes tilladelse hertil.

Det påhviler personen, virksomheden, myndigheden eller organisationen selv at undersøge, om navnesammenfaldet også er et identitetssammenfald. I bekræftende fald skal der uden ugrundet ophold ske indefrysning. Underretning om indefrysningen skal straks ske til Erhvervsstyrelsen. Der skal i disse tilfælde ikke foretages orientering af Hvidvasksekretariatet i SØIK.

Underretning til Erhvervsstyrelsen skal sendes til e-mail eksportkontrol@erst.dk, alternativt via e-Boks til Erhvervsstyrelsen, att. Eksportkontrol.

3.5 Underretning af Hvidvasksekretariatet i SØIK i øvrigt

Uafhængigt af indefrysning og underretning om indefrysning til Erhvervsstyrelsen skal personer og virksomheder, der er underretningspligtige efter hvidvaskloven, underrette Hvidvasksekretariatet i SØIK i tilfælde, hvor der er mistanke om mulig hvidvask eller finansiering af terrorisme. Underretning af Hvidvasksekretariatet sker på baggrund af hvidvasklovens § 26, og en sådan underretning skal ske parallelt med og uafhængigt af underretning af Erhvervsstyrelsen.

Underretning til Hvidvasksekretariatet i SØIK skal foretages digitalt via goAML (<https://hvidvask.politi.dk/Home>).

4. Opfølgning på identitetssammenfald

Når pengemidler, typisk på en bankkonto, er blevet indefrosset i henhold til en EU-forordning eller FN-resolution på baggrund af identitetssammenfald med en navneliste, en af terrorlisterne eller en FN-indefrysningssliste, anbefales det, at kontohaver/ejeren orienteres om indefrysningen af den finansielle institution eller virksomheden. Af orienteringen bør fremgå, at kontohaver/ejeren ikke uden forudgående tilladelse fra Erhvervsstyrelsen, der administrerer reglerne om indefrysning, kan hæve pengemidler på kontoen eller på anden måde disponere over indeståendet/genstanden. Af orienteringen bør også fremgå, at spørgsmål om indefrysningen, herunder ansøgning om frigivelse af visse af de indefrosne pengemidler m.v., skal rettes direkte til Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen kan kontaktes via e-mail eksportkontrol@erst.dk eller telefonnummer 3529 1500.

5. Indefrysning

5.1 Hvem foretager indefrysning?

Indefrysning foretages typisk af finansielle institutioner og virksomheder. Indefrysning kan dog også foretages af myndigheder, organisationer og privatpersoner.

5.2 Indberetning af oplysninger om indefrysning iht. EU-forordningerne og FN's indefrysningsslister

Når en indefrysning har fundet sted i henhold til en EU-forordning eller FN-indefrysningssliste, skal Erhvervsstyrelsen straks underrettes herom. Underretningen bør så vidt muligt indeholde følgende oplysninger:

- Navn og adresse på kontohaver/ejer.
- Kontonummer/beskrivelse af løssøre e.l.
- Beløbsstørrelsen på indeståender/værdi af løssøre pr. indefrysningssdatoen.
- Opgørelse over posteringer på konti e.l.
- Anden relevant information.

Oplysninger, der er afgivet på baggrund af en EU-forordning, og som behandles fortroligt, skal af Erhvervsstyrelsen videregives til EU-Kommissionen, der også er forpligtet til at behandle oplysningerne fortroligt.

5.3 Krav i forbindelse med indefrysning

Det pengeinstitut, den virksomhed eller person, som foretager indefrysning, har pligt til at sikre, at det indefrosne forvaltes på en måde, så det ikke forringes unødigt i værdi eller de rettigheder mistes, som ellers er tilknyttet det indefrosne i det omfang, dette ikke strider mod den pågældende EU-forordning eller FN-resolution.

5.4 Tilskrivning af renter o.l. til indefrosne konti

Renter eller anden form for afkast fra en indefrosset konto, eller forfaldne beløb i henhold til kontrakter, aftaler eller forpligtelser, som blev indgået forud for den dato, hvor kontoen blev omfattet af indefrysning, kan tilføres kontoen under forudsætning af, at

pengemidlerne straks indefrysnes. Erhvervsstyrelsen skal straks underrettes om sådanne transaktioner.

5.5 Konsekvens af indefrysning

Indefrysning betyder, at den udpegede person eller enhed, som udgangspunkt ikke længere har råderet over sine pengemidler og økonomiske ressourcer. Det pengeinstitut eller den virksomhed, som har foretaget indefrysningen, må derfor ikke give den udpegede person eller enhed adgang til det indefrosne. For at den udpegede person eller enhed kan få adgang til det indefrosne, skal Erhvervsstyrelsen give tilladelse hertil.

Er der tale om indefrysning af løsøre, vil det indefrosne i visse situationer fortsat kunne benyttes af den udpegede person eller enhed, så længe det indefrosne ikke benyttes til at opnå pengemidler, varer, tjenesteydelser o.l., der er forbudt i henhold til EU-forordningen.

Den udpegede person eller enhed mister dog ikke sin ejendomsret over det indefrosne.

6. Frigivelse af indefrosne pengemidler m.v.

I alle EU-forordningerne vedr. indefrysningssanktioner er der fastsat bestemmelser om mulighed for frigivelse af visse indefrosne pengemidler m.v., når visse betingelser er opfyldt. Der findes hovedsageligt tre typer af muligheder for frigivelse. I alle tilfælde kræves der tilladelse til frigivelsen fra myndighederne. Tilladelse til frigivelse kan således gives, hvis pengemidlerne m.v. er nødvendige til følgende formål:

- a. Humanitære forhold, fx afholdelse af basale udgifter, herunder betaling af fødevarer, husleje eller renter og afdrag på bolig, medicin og lægebehandling, skat, forsikringspræmier og offentlige takster.
- b. Honorarer og refusion af udgifter ifm. juridisk bistand vedrører betaling af et rimeligt honorar og godtgørelse af udgifter i forbindelse med juridisk bistand.
- c. Ekstraordinære udgifter vedrørende afholdelse af nødvendige ekstraordinære udgifter. Disse udgifter er ikke nærmere defineret og beror derfor på en konkret vurdering fra myndighedernes side.

I visse EU-forordninger, fx forordningerne vedr. Iran og Syrien, findes yderligere bestemmelser om frigivelse af visse indefrosne pengemidler.

7. Ansøgning om frigivelse af indefrosne pengemidler m.v.

7.1 Hvem kan ansøge om frigivelse?

- Den udpegede person eller enhed eller en repræsentant for disse kan ansøge om tilladelse til frigivelse af visse indefrosne pengemidler m.v.
- En person, virksomhed eller myndighed, som har et legitimt krav mod den udpegede person eller enhed, kan også ansøge om tilladelse til frigivelse af visse

indefrosne pengemidler m.v., fx i forbindelse med betaling af fakturaer, indfrielse af kontrakter o.l., som ikke vedrører forhold, der strider imod sanktionerne.

7.2 Hvad skal en ansøgning indeholde?

Ansøgning om tilladelse til frigivelse af visse indefrosne pengemidler m.v. skal sendes til Erhvervsstyrelsen og så vidt muligt indeholde følgende oplysninger:

- Ansøgers navn, adresse, telefonnummer og e-mailadresse.
- Hvis der er tale om en person: Navn og adresse på den udpegede person, som ansøgningen om tilladelse til frigivelse af pengemidlerne angår.
- Hvis der er tale om en virksomhed eller organisation: Navn, adresse og cvr.nr./registreringsnr. på den udpegede enhed eller organisation, som ansøgningen om tilladelse til frigivelse af pengemidlerne angår.
- Henvisning til den forordning og konkrete artikel i forordningen, som danner grundlag for ansøgningen.
- Årsagen til, at der søges om tilladelse til frigivelsen.
- Dokumentation for ansøgningen, fx kopi af kontrakt, faktura eller udtalelse fra en myndighed, læge e.l. afhængigt af årsagen til ansøgningen
- Oplysninger om navn og adresse og evt. virksomhedsregistreringsnummer på modtageren af beløbet.
- Oplysninger om, hvortil beløbet ønskes overført, fx navn og adresse på bank, kontonummer o.l.

Styrelsen kan indhente yderligere oplysninger fra ansøgeren eller dennes repræsentant, hvis styrelsen skønner det nødvendigt for den videre behandling af anmodningen.

Hvis en virksomhed, som har et legitimt tilgodehavende hos en udpeget person eller enhed, ansøger om tilladelse til frigivelse af indefrosne midler, er det en forudsætning, at den udpegede person eller enhed anerkender kravet. Hvis den udpegede person eller enhed ikke kan anerkende kravet, må parterne indbyrdes afklare tvisten, før styrelsen kan tage stilling til, om ansøgningen om tilladelse til frigivelse af de indefrosne pengemidler kan imødekommes.

Ansøgning med de relevante oplysninger bedes sendt til eksportkontrol@erst.dk, alternativt via e-Boks til Erhvervsstyrelsen, att. Eksportkontrol.

7.3 Sagsbehandling

Erhvervsstyrelsen bekræfter modtagelsen af ansøgningen. Til brug for sagsbehandlingen kan det ofte være nødvendigt, at styrelsen indhenter supplerende oplysninger fra de involverede parter. Styrelsen vil ofte også høre andre danske myndigheder, og i visse tilfælde vil det desuden være nødvendigt at tage kontakt til myndigheder i andre lande. Når sagen er fuldt belyst, vurderer styrelsen, om ansøgningen kan imødekommes.

Vurderer styrelsen, at ansøgningen kan imødekommes, orienteres ansøgeren herom. I visse tilfælde vil styrelsen med det samme kunne give tilladelse til frigivelse. I andre tilfælde kræves det efter forordningerne, at de øvrige EU-medlemsstater og EU-Kommissionen skal høres om tilladelsen til frigivelse af pengemidlerne, eller at frigivelsen skal godkendes af den pågældende sanktionskomité under FN.

Hvis styrelsen på ovennævnte baggrund vurderer, at ansøgningen ikke kan imødekommes, orienterer styrelsen ansøgeren herom samt begrundelsen herfor. Styrelsen betragter herefter sagen som afsluttet. For information om klageadgang henvises til punkt 8. *Klageadgang og domstolsprøvelse.*

Alle tilladelser til frigivelse af indefrosne pengemidler m.v. skal indberettes til EU-Kommissionen.

8. Klageadgang og domstolsprøvelse

I de tilfælde hvor Erhvervsstyrelsen har givet afslag på en ansøgning om tilladelse til frigivelse af indefrosne pengemidler i henhold til en EU-forordning, eller hvor en udpeget person eller enhed finder, at indefrysningen er uberettiget, kan afgørelsen indbringes for en domstol. Afhængigt af retsgrundlaget er ankemulighederne dog forskellige.

8.1 Afslag på ansøgning om frigivelse af indefrosne pengemidler m.v.

I sager, der vedrører ansøgning om tilladelse til frigivelse af indefrosne pengemidler m.v. på baggrund af EU's forordninger om sanktioner, hvor Erhvervsstyrelsen har bemyndigelse til at træffe den endelige afgørelse og har givet afslag på ansøgningen, kan afgørelsen påklages til Erhvervsministeriet.

I sager, der vedrører ansøgning om tilladelse til frigivelse af indefrosne pengemidler på baggrund af EU's forordninger om sanktioner, hvor Erhvervsstyrelsen har givet afslag på ansøgningen efter høring af EU-medlemsstaterne, Rådet og EU-Kommissionen, kan afgørelsen indbringes for de nationale domstole.

I sager om ansøgning om tilladelse til frigivelse af indefrosne pengemidler, hvor en FN-Sanktionskomité har gjort indsigelse mod frigivelsen, kan sagen ikke ankes.

I sager, der vedrører ansøgning om tilladelse til frigivelse af indefrosne pengemidler på baggrund af EU's fælles holdning 2001/931/FUSP og Rådets forordning nr. 2580/2001 om terrorisme generelt, hvor Erhvervsstyrelsen har givet afslag på ansøgningen, kan afgørelsen indbringes for Erhvervsministeriet.

8.2 Klage over indefrysning iht. til en EU-forordning

I sager, der vedrører klage over den foretagne indefrysning på baggrund af EU's forordninger om sanktioner, kan afgørelsen om indefrysning indbringes for de nationale domstole. Afgørelsen kan tillige indbringes for EU-Domstolen.

8.3 Klage over indefrysning iht. en FN-indefrysningsliste

I sager, der vedrører klage over den foretagne indefrysning på baggrund af en FN-indefrysningsliste, kan afgørelsen om indefrysning indbringes for Erhvervsministeriet. Der henvises også til punkt 11 *De-listing*, såfremt man mener sig uberettiget opført på en FN-indefrysningsliste.

9. Ophævelse af indefrysning

Indefrysning ophæves, når sanktionerne enten i deres helhed eller over for bestemte udpegede personer og/eller enheder ophæves, dvs. når FN's Sikkerhedsråd og/eller EU vedtager, at sanktionerne skal ophæves. I praksis betyder det, at FN udsender en presmeddelelse om ændringen. EU vedtager at ophæve eller ændre den pågældende forordning, hvorefter beslutningen i form af en ny forordning offentliggøres i EU-Tidende.

10. Indberetningspligt

Fysiske og juridiske personer, enheder og organer skal straks videregive oplysninger, der kan fremme overholdelsen af EU's sanktionsforordninger, herunder oplysninger om konti og beløb, som er indefrosset, til den kompetente myndighed.

I Danmark skal Erhvervsstyrelsen underrettes om oplysninger vedrørende indefrysninger.

Underretning til Erhvervsstyrelsen skal sendes til e-mail eksportkontrol@erst.dk, alternativt via e-Boks til Erhvervsstyrelsen, att. Eksportkontrol.

De kompetente nationale myndigheder underretter EU-Kommissionen og de øvrige EU-medlemsstater om foretagne indefrysninger, tilladelser til frigivelse af indefrosne pengemidler, samt domme for overtrædelser samt – efter en konkret vurdering – øvrige relevante oplysninger. Alle oplysninger, som indberettes, behandles fortroligt af EU-Kommissionen og EU-medlemsstaterne.

11. De-listing

Såfremt personer, grupper eller enheder mener sig uberettiget optaget på en af FN's indefrysningslister eller EU's terror- eller navnelister og dermed er underlagt indefrysning, kan den/de pågældende anmode om at blive fjernet fra listen, såkaldt de-listing.

11.1 EU-procedure

EU-landene har vedtaget særlige retningslinjer for de-listing. Retningslinjerne indebærer bl.a., at anmodninger om de-listing kan rettes til Rådet for den Europæiske Union. Retningslinjerne er offentligt tilgængelige og kan downloades på:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/en/pdf>

Hvis du vil anmode om at blive taget af en EU-sanktionsliste, bedes du rette direkte henvendelse til EU (Rådets Generalsekretariat):

Council of the European Union
General Secretariat
DG C 1C
Rue de la loi/Westraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
Belgique/België

Email: sanctions@consilium.europa.eu

11.2 FN-procedure

For så vidt angår FN's terrorindefrysningslister under ISIL (Da'esh) og Al-Qaida sanktionsregimerne, kan en anmodning om at blive fjernet (de-listed) fra indefrysningslisten indgives til "UN Office of the Ombudsperson to the ISIL (Da'esh) and Al-Qaida Sanctions Committee":

Office of the Ombudsperson
Room DC2 2206
United Nations New York, NY 10017
USA
Tel.: +1 212 963 8226
E-mail: ombudsperson@un.org

Link til FN's hjemmeside om ombudspersonen:

<https://www.un.org/securitycouncil/ombudsperson/>

For så vidt angår andre FN-indefrysningslister, skal en anmodning om at blive fjernet (de-listed) fra en indefrysningsliste indgives til "UN Focal Point for De-listing":

Focal Point for De-listing
Security Council Subsidiary Organs Branch
Room DC2 2034
United Nations
New York, N.Y. 10017
USA
Tel. +1 917 367 9448
Fax. +1 212 963 1300
E-mail: delisting@un.org

Link til FN's hjemmeside om Focal Point:

<https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/delisting/delisting-requests>

Hvis du har dansk statsborgerskab eller opholdstilladelse i Danmark, kan du også indgive en anmodning om fjernelse (de-listing) fra en FN-indefrysningsliste til:

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
E-mail: jtk@um.dk

Spørgsmål om de-listing kan endvidere rettes til Udenrigsministeriet, Folkeretskontoret (jtk@um.dk), der er behjælpelig med den videre proces.

11.3 Generelt vedr. EU-proceduren om klageadgang

Den klageadgang, der følger af Traktaten om Den Europæiske Union (TFEU) artikel 263, gælder generelt for fysiske og juridiske personer, der er berørt af bl.a. EU's sanktioner mod tredjelande.

Spørgsmål om de-listing kan rettes til Udenrigsministeriet, Folkeretskontoret (jtk@um.dk), der er behjælpelig med den videre proces.

12. Straf for overtrædelse af sanktioner

Overtrædelser af EU's bestemmelser om indefrysning vedtaget under henvisning til EF-Traktatens artikel 60, 301 og 308 samt artikel 215 og 352 i Lissabontraktaten kan straffes i henhold til straffelovens § 110 c, stk. 3 og 4, jf. stk. 2.

12.1 Straffelovens § 110 c:

”§ 110 c. Den, som overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 år straffes den, som overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af Forenede Nationer.

Stk. 3. Med samme straf som i stk. 2 straffes den, der overtræder bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af forordninger, som er vedtaget med hjemmel i artikel 60, 301 eller 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller artikel 215 eller 352 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de finansielle eller økonomiske forbindelser med et eller flere lande uden for Den Europæiske Union eller på tilsvarende sanktioner over for enkeltpersoner, grupper af personer eller juridiske personer.

Stk. 4. Begås en forbrydelse som nævnt i stk. 1, 2 eller 3 uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.”

13. Nyttige links

13.1 EU-Tidende

Ændringer til indefrysningssanktionerne offentliggøres i EU-Tidende, fra hvilket tidspunkt ændringerne er gældende. EU-tidende udkommer elektronisk hver dag undtagen søndag. EU-Tidende kan sammenlignes med Lovtidende i Danmark. Hver gang nye ændringer om indefrysning til forordningerne offentliggøres i EU-Tidende, udsender Erhvervsstyrelsen en nyhedsmail om ændringerne, som gør det muligt straks at undersøge, om evt. kunder m.v. er blevet opført på en af indefrysningslisterne og dermed er blevet omfattet af indefrysning. Alle kan abonnere på styrelsens nyhedsmails ved at til-

melde sig ”Nyheder om eksportkontrol og indefrysning”. Tilmelding kan ske via dette link på styrelsens hjemmeside:

http://eksportkontrol.erhvervsstyrelsen.dk/nyhedsbrev_eksportkontrol/0/9

Styrelsen anbefaler, at man løbende holder sig orienteret om ændringer til indefrysningssanktionerne i EU-Tidende. EU-Tidende findes her:

<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=da>

13.2 EU's database over personer og enheder omfattet af indefrysning

EU-Kommissionen har i samarbejde med fire europæiske bankorganisationer oprettet en elektronisk database over personer, grupper og juridiske enheder, der er omfattet af alle EU's indefrysningssanktioner. Databasen er oprettet med henblik på at lette den finansielle sektor og andre berørte i deres håndtering af navne- og terrorlisterne knyttet til EU's forordninger om indefrysning. Databasen giver mulighed for elektronisk behandling og sammenligning af navne- og terrorlisterne med fx kundedatabaser. Erhvervsstyrelsen anbefaler at benytte databasen. Vejledning til brug af databasen findes her:

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

13.3 EUR-Lex

EUR-Lex er en søgefunktion på EU's hjemmeside, der gør det muligt at fremsøge specifikke dokumenter, herunder forordninger. Hvis dokumentnummer og årstal på fx forordningen kendes, kan forordningen findes via EUR-Lex under ”Dokumentreference”. Her kan også findes den konsoliderede udgave af forordningen, dvs. en sammenskrivning af den oprindelige forordning med alle senere ændringer frem til en specifik dato. EUR-Lex findes her:

<https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=da>

13.4 FN's konsoliderede indefrysningsliste

FN ajourfører en konsolideret liste over alle de personer, enheder, grupper, organisationer og myndigheder, som er omfattet af FN's indefrysningslister. Listen findes på FN's hjemmeside her:

<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>

14. Kontakt

Erhvervsstyrelsen er den ansvarlige myndighed i Danmark for administrationen af EU's indefrysningssanktioner. Dog har også Hvidvasksekretariatet i SØIK og Udenrigsministeriet en særskilt rolle. Se opdeling nedenfor:

14.1 Indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer samt klageadgang

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17

2100 København Ø
Tlf.: 35 29 15 00
E-mail: eksportkontrol@erst.dk
Website: <http://eksportkontrol.erhvervsstyrelsen.dk/>

Klager over afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen:

Erhvervsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 33 92 33 50
E-mail: em@em.dk

14.2 Navnesammenfald vedr. EU's terrorlister, FN's terrorindefrysningsslister, masseødelæggelsesvåben (Iran og Nordkorea) og terrorfinansiering

Hvidvasksekretariatet,
Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK)
Kampmannsgade 1
1604 København K
Tlf.: 45 15 47 10
E-mail: fiu@politi.dk
Hjemmeside: <https://anklagemyndigheden.dk/da/hvidvask>

14.3 Domstolsprøvelse og De-listing

Udenrigsministeret
Juridisk Tjeneste
Kontoret for Koncernjura, Offentlig Ret og Arkiv (JTK)
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf. : 33 92 06 29
E-mail : jtk@um.dk
Website: <https://um.dk/>